

Дослідження прогностичних явищ в архітектурі, виходячи з засад енергозбереження як пріоритетних, потребують розробки системи критеріїв оцінок явищ архітектурної сфери, а також виявлення параметрів архітектурних об'єктів, пов'язаних з фактором енергоефективності.

Для проблеми, що досліджується, можна застосувати різні види прогнозування, зокрема, екстраполяційний та цільовий. Екстраполяційний метод прогнозування передбачає опис гіпотетичного стану об'єкту, явища (архітектурного середовища) на основі виявлення закономірностей його трансформацій від минулого через сучасне до майбутнього. Метод цільового прогнозування передбачає створення ідеальної гіпотетичної моделі об'єкта, явища в майбутньому, з подальшою розробкою засобів досягнення визначеної мети. Створення прогностичної моделі здійснюється за комплексними характеристиками енергоефективності архітектурного об'єкта, за його окремими детермінованими технічними характеристиками, за художньо-композиційними ознаками тощо. З точки зору цільового прогнозу ідеалізованою моделлю є архітектурний об'єкт, органічно пов'язаний з навколишнім природним середовищем по фізико-технічним характеристикам; об'єкт, який відповідає умовам „міні-максу” (досягнення максимального ефекту при мінімальних витратах), здатний до трансформацій відповідно до зміни умов функціонування.

В результаті прогностичного моделювання енергоефективних архітектурних об'єктів встановлюються зв'язки між характеристиками їх ресурсної, зокрема, енергетичної ефективності та архітектурним формоутворенням на різних рівнях: теоретичному, методичному та прикладному.

Л.М. Ковальський,

*доктор архітектури, професор Київського національного
університету будівництва і архітектури*

Є.В. Засуцький,

аспірант Київського національного університету будівництва і архітектури

СТИЛЬОВІ ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТУРИ УКРАЇНИ – ВИТОКИ, СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Витоки. Характерні ознаки стилів. Впливи тенденцій архітектури сусідніх країн. Розділення України і характерні особливості стилю в залежності від розташування об'єкту.

Історію архітектури України слід розглядати саме з заснування Київської русі. З цих часів почався безпосередній вплив на архітектуру України з заходу та сходу.

З 13-14 віків характерним було розділення стилів архітектури на українських землях на дві частини – європейську і російську.

З часом, ближче до 17 сторіччя, з появою бароко, в Україні почала з'являтися самобутня архітектура, котра вбирала в себе стилі з усіх сусідніх держав.

На початку ХХ ст. з заснуванням Радянського Союзу архітектура на теренах України набула незалежного від світового розвитку і практично не розвивалась протягом 40 років.

Перші постмодерністські тенденції почали з'являтися наприкінці ХХ ст., але через розпад СРСР та відкриття нових просторів вітчизняним архітекторам, в архітектурі сучасної України багато експериментів зі стилями. Зокрема це пов'язано з невизначеністю школи української архітектури та появою великої кількості вільних архітектурних майстерень. Ми дали цьому назву «постеклектизм», поєднавши в назві основи постмодернізму, які були закладені в більшість знакових будівель України на рубежі тисячоліть, та еклектизм – приєднання історичних стилів до постмодернізму.

У сьогоднішній час вплив на свідомість архітекторів світу, в тому числі українських здчих, формується незалежно від архітектури сусідніх країн, а більше зі світових прикладів будівництва та концепцій – завдяки доступності матеріалів через Інтернет та можливості поїздок за кордон.

Майбутнє архітектури України буде формуватись здебільшого з платоспроможності інвесторів, можливостей будівельних компаній, та власної свідомості архітекторів щодо того, що треба будувати. Чітко можна побачити, що шлях веде в позитивний бік і з часом ми побачимо на українських землях світові шедеври архітектури.

Але з впливом світової архітектури на українську, втрачається її історичність, традиційність та самобутність.

Проблематика цього питання полягає у тому, що задля виходу архітектури на світовий рівень, вона має бути найсучаснішою в світі, із застосуванням передових технологій будівництва та характерними для сучасності формами деконструктивізму чи навіть дигітальної архітектури. Архітектура все більше відходить від національності в усьому світі – Європі, Азії, Африці. Якщо в сучасному мегаполісі прибрати людей, вікові будівлі і надписи з реклам, міста будуть схожими одне на одного. Україну, як країну, що стрімко розвивається, чекає подібна участь. В усьому світі в центрах міст з історичною архітектурою здебільшого заборонено будувати, але ми можемо

згадати такі міста, як Лондон, Барселона, Прага, в яких чудово вписані витвори хай-теку, деконструктивізму, біонічної архітектури поряд з ансамблями бароко, арт-нуво, класицизму.

Проаналізувавши велику кількість матеріалу та систематизувавши її, ми дійшли до висновку, що майбутнє української архітектури матиме розвиток в кількох напрямках, але найвизначнішим буде поєднання історичної спадщини з впливом світової архітектури. Цьому стилю ми надали назву «Екомодерн». З назви зрозуміло, що в ньому поєднуються щонайменше два стилі. На нашу думку, врахувавши специфічність нашої архітектури і любов вітчизняних архітекторів до поєднання історичних деталей і передових технологій, можна передбачити, що саме стиль модерн і екологічна архітектура знайдуть поєднання в Україні.

І.В. Коротун,

*кандидат архітектури, доцент Чернівецького національного
університету ім. Ю. Федьковича*

АРХІТЕКТУРА ЯК СЕМІОТИЧНА СИСТЕМА. ІНСПІРАТИВНІ ЗАСАДИ ТА СКЛАДОВІ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПЛАТФОРМИ

Перше речення в темі доповіді – це самостійна теоретична дисципліна в системі фахової підготовки архітекторів європейських навчальних закладів, зокрема в Австрії. З курсом цієї дисципліни ознайомив студентів Чернівецького Національного університету імені Ю.Федьковича доктор Ервін Фіала – викладач університету імені Карла – Франца в місті Грац, Австрія (в рамках культурно – освітнього міжнародного проекту «Рубікон»). У чому відмінність гуманітарно-теоретичних основ пострадянського та «постмодерністського» підходу? Теоретичні досягнення європейської «буржуазної» школи, у т.ч. австрійської, від початку ХХ ст. і майже до нашого часу (в силу зрозумілих обставин) не «пропагувались» і не вводились в науковий обіг. За винятком течій, причетних до впровадження у практику теоретичного підґрунтя масової архітектури. Таким чином, значною мірою поза зором радянських метрів лишилась теоретична платформа сучасної світової архітектури ХХ століття (автор лишає поза межами дослідження феномен радянської архітектури 20-30 років), зокрема австрійська. Виняток складає лише австрійська сецесія, яка миттєво захопила весь європейський культурний простір і в силу виняткової декоративності дотепер тримає у полоні багатьох дослідників. Але крім Отто Вагнера, Йозефа Ольбріха, Густава Клімта, існує цілий ряд архітекторів-теоретиків, які правили в напрямку, який становить великий інтерес. Це теорії